Lietas arhīva Nr. CA-1392-18/19
ECLI:LV:RAT:2018:1025.C30455117.9.S

SPRIEDUMS
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
2018.gada 25.oktobrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Milda Zelmene
tiesneses Olita Blūmfelde un Ligita Gavare
ar sekretāri Agiju Mežraupu,

piedaloties prasītājas pārstāvim zvērinātam advokātam Valdim Ulmanim un atbildētājai /pers. C/,

Rīgā, Brīvības bulvārī 34, izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu **Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienības** prasībā pret **/pers. C/** par zemes piespiedu nomas maksas un likumisko nokavējuma procentu piedziņu, sakarā ar Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienības apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 6.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 6.oktobra spriedumu daļēji apmierināta Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienības prasība pret /pers. C/ par zemes piespiedu nomas maksas un likumisko nokavējuma procentu piedziņu. No /pers. C/Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienības labā piedzīts zemes nomas maksas parāds par laiku no 2007.gada 29.marta līdz 2011.gada 31.janvārim 1 554,64 *euro*, tiesas izdevumi 236,40 *euro* un izdevumi par advokāta palīdzību 200 *euro*, t.i., kopā piedzīti 1 991,04 *euro*, nosakot, ka piespiestā summa ieskaitāma Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienības norēķinu kontā - AS "SEB Banka", konts Nr.LV90UNLA0001000695902. Atzītas prasītājas tiesības līdz pilnīgai sprieduma izpildei saņemt no atbildētājas likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet nesamaksātās pamatparāda summas. Noraidīta prasība daļā par zemes nomas maksas parāda 19,77 *euro* piedziņu par laiku no 2007.gada februāra līdz 2007.gada 28.martam un daļā par likumisko nokavējuma procentu 701,10 *euro* piedziņu.

Spriedums pamatots uz tālāk norādītajiem apstākļiem.

No lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem redzams, ka prasītājai kopš 2002.gada 2.aprīļa zemesgrāmatā nostiprinātas īpašuma tiesības uz zemesgabalu /adrese/ ar kadastra Nr./numurs/. Īpašuma tiesību iegūšanas pamats ir 1998.gada 1.aprīļa likums "Par nekustamā īpašuma, tiesību atjaunošanu Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienībai".

Uz prasītājai piederošā zemesgabala atrodas daudzdzīvokļu māja /adrese/, kurā ietilpst arī atbildētājai piederošais dzīvoklis /numurs/. Zemes nomas līgums starp pusēm nav noslēgts.

Atbilstoši likuma "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma ievada, mantojuma tiesību un lietu tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 14.panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumiem zeme un uz tās esošā daudzdzīvokļu māja ir pastāvīgi īpašuma tiesību objekti.

Likuma "Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 12.panta 2.[1] daļā noteikts, ja uz šā panta otrajā daļā minētās zemes atrodas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas, zemes nomas maksu nosaka, pusēm rakstveidā vienojoties. Ja puses nevar vienoties, zemes nomas maksa nosakāma 6 % gadā no zemes kadastrālās vērtības.

Sākot ar 2010.gada 1.janvāri papildus nomas maksai nomnieks kompensē iznomātājam nekustamā īpašuma nodokļa par zemi maksājumu. Šādā redakcijā tiesību norma bija spēkā no 2009.gada 1.novembra līdz 2014.gada 31.decembrim. Līdz grozījumu pieņemšanai likumā "Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" tika noteikts, ka maksa par zemes nomu nedrīkst pārsniegt 5 % no zemes kadastrālās vērtības.

Atbilstoši likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta pirmās daļas 3.punktam privatizētā dzīvokļa īpašnieka pienākums ir slēgt zemes nomas līgumu vai pilnvarot dzīvojamās mājas pārvaldītāju un apsaimniekotāju slēgt zemes nomas līgumu ar tā zemes gabala īpašnieku – fizisko vai juridisko personu – uz kura atrodas privatizētais dzīvoklis.

Savukārt minētā likuma 54.panta pirmā daļa nosaka zemes gabala īpašnieka pienākumu slēgt zemes nomas līgumu ar privatizētā dzīvokļa īpašnieku. Zemes nomas līgumu slēdz par tā zemes gabala lietošanu, ko pašvaldības dome vai tās pilnvarota institūcija, vai valsts akciju sabiedrība "Privatizācijas aģentūra" noteikusi kā dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamo zemes gabalu.

Tā kā zemes nomas līgums starp pusēm nav noslēgts, atbilstoši likuma "Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" 12.panta 2.[1] daļai zemes nomas tiesiskās attiecības starp pusēm pastāv uz likuma pamata.

Spriedumā norādīts uz šādām likuma normām:

Civillikuma 1069.pants noteic, ka visiem kopīpašniekiem samērā ar viņu daļu ir jānes izdevumi, kas gulstas uz kopējo lietu.

Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 5.punkts noteic, ka dzīvokļa īpašnieka pienākums ir maksāt nomas maksu par zemes lietošanu, ja dzīvojamā māja atrodas uz citai personai piederošas zemes.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 4.punkts noteic, ka viena no obligāti veicamajām pārvaldīšanas darbībām ir līguma par piesaistītā zemesgabala lietošanu slēgšana ar zemesgabala īpašnieku.

Savukārt Dzīvokļa īpašuma likuma 13.panta pirmajā daļā noteikts, ka dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram sedz uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus obligāti veicamo dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai.

Saskaņā ar prasītājas aprēķinu zemes nomas maksas parāds proporcionāli atbildētājas dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram par laika periodu no 2007.gada 29.marta līdz 2011.gada 31.janvārim ir 1554,64 *euro*.

Konkrētajā gadījumā nav konstatējams Civillikuma 1652.pantā norādītais parādnieka nokavējums, tādēļ piemērot Civillikuma 1759.panta 1.punktu nav pamata, jo lietā nav pierādījumu, ka pirms prasības celšanas tiesā prasītāja būtu vērsusies pie atbildētājas ar atgādinājumu par parāda esamību.

Līdz ar to atzīts, ka prasītājai nav pamata prasīt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2008.gada 15.janvāra līdz 2017.gada 28.februārim.

Zemes nomas maksas parāda prasījumam par laiku līdz 2007.gada 28.martam ir iestājies Civillikuma 1895.pantā norādītais noilgums, jo prasība ir celta 2017.gada 29.martā, tādēļ prasība daļā par zemes nomaksa maksas parāda piedziņu, kas aprēķināts par laiku līdz 2007.gada 28.martam 19,77 latu jeb 28,14 *euro* apmērā, ir noraidāma.

Lietā nav pierādīts, ka pirms prasības celšanas tiesā prasītāja būtu vērsusies pie atbildētājas un atgādinājusi par parāda esamību, tādējādi pārtraucot noilguma tecējumu.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu un ņemot vērā, ka prasība ir apmierināta daļā par 1554,64 *euro*, no atbildētājas prasītājas labā piedzīti tiesas izdevumi; valsts nodeva 233,20 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 *euro*.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a)apakšpunktam un 44.panta piektajai daļai atzīts, ka atlīdzināmo ar lietas vešanu saistīto izdevumu apmērs (340 *euro*) ir samazināms līdz 200 *euro*.

Prasītāja Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienība iesniegusi apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2017.gada 6.oktobra spriedumu, pārsūdzot to prasības noraidītajā daļā.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka 2017.gada 14.februārī prasītāja nosūtīja atbildētājai vēstuli par zemes piespiedu nomas parāda un likumisko nokavējuma procentu samaksu, informējot arī par nodomu vērsties tiesā ar attiecīgu prasību. Šīs vēstules nosūtīšanu apliecina prasības pieteikumam pievienota dokumenta kopija.

Pārsūdzētā sprieduma aprakstošajā daļā ir norāde uz prasības pieteikumā minēto 2017.gada 14.februārī atbildētājai nosūtīto vēstuli, kas nerada šaubas, ka lietā ir iesniegts pierādījums par prasītājas atgādinājumu atbildētājai pirms prasības celšanas tiesā. Līdz ar to prasītāja ir tiesīga no atbildētājas prasīt likumiskos nokavējuma procentus – 6 % gadā no parāda summas - par laiku no 2008.gada 15.janvāra līdz 2017.gada 28.februārim, kā arī likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2017.gada 1.marta līdz parāda samaksas dienai.

Civillikuma 1896.pants noteic, ka noilgums sāk tecēt ar to dienu, kurā prasījums ir tā nodibināts, ka pret parādnieku, kas nav izpildījis savu pienākumu, nekavējoties var celt prasību, kaut arī tomēr vēl nebūtu ne parādnieks liedzies izpildīt, ne arī kreditors viņam to atgādinājis. Saskaņā ar to noilguma tecējuma iesākumam vajadzīgs: nosacītiem prasījumiem - lai nosacījums jau būtu noskaidrojies, bet terminētiem prasījumiem - lai termiņš jau būtu notecējis.

Zemes nomas maksu par 2007.gada februāri prasītāja no atbildētājas varēja prasīt ne ātrāk par 2007.gada 1.martu, tādēļ noilgums zemes nomas maksas prasījumam par 2007.gada februāri noilgtu 2017.gada 1.martā, ja prasītāja līdz tam atbildētājai par parādu nebūtu atgādinājusi, taču atgādinājums parādniecei pārtrauc noilgumu *(skat. Civillikuma 1905.pantu)*. Tā kā prasītāja atbilstoši Paziņošanas likuma 8.panta trešajai daļai atbildētājai par parādu atgādināja, prasītāja ir tiesīga prasīt no atbildētājas zemes nomas maksu arī par laiku no 2007.gada 1.februāra līdz 28.martam.

Līdz ar to pirmās instances tiesai nebija pamata samazināt prasītājai atlīdzināmo valsts nodevas apmēru par 92,90 *euro* (326,10 - 233,20 = 92,90) un piedzenamo summu par advokāta palīdzības apmaksu par 140 *euro* (340 – 200 - 140).

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka laikā no 2017.gada 1.marta līdz 31.oktobrim par 61,87 *euro* (43,48 lati) ir pieaudzis likumisko nokavējuma procentu apmērs tādēļ likumisko nokavējuma procentu kopējā summa uz 2017.gada 31.oktobri ir 762,97 *euro* (701,10 + 61,87 = 762,97).

Prasītāja apelācijas sūdzībā lūdz piedzīt no atbildētājas prasītājas labā zemes nomas maksu par laiku no 2007.gada 1.februāra līdz 2007.gada 28.martam 28,14 *euro* (19,77 lati); likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2008.gada 15.janvāra līdz 2017.gada 31.oktobrim 762,97 *euro*, t.i., kopā - 791,11 *euro*, kā arī likumiskos nokavējuma procentus – 6 % gadā no parāda summas - par laiku no 2017.gada 1.novembra līdz parāda samaksas dienai. Piedzīt no atbildētājas prasītājas labā tiesas izdevumus 211,57 *euro* (92,90 + 118,67 = 211,57) un ar lietas vešanu saistītos izdevumus - izdevumus advokāta palīdzības samaksai - 258 *euro* (140 + 118), piedzīto summu ieskaitot prasītājas kontā Nr.LV90UNLA0001000695902, AS "SEB banka".

Atbildētāja/pers. C/ tiesā iesniegusi iesniegumu *(lietas 3.sējuma 232.lapa),* kurā izteikti iebildumi par prasītājas īpašuma tiesībām uz zemesgabalu /adrese/, kadastra Nr./numurs/, jo uzskata, ka prasītājas īpašuma tiesības zemesgrāmatā nostiprinātas prettiesiski un prasītājai nav likumīga pamata prasīt no atbildētājas maksu par zemes nomu.

Atbildētāja norāda, ka tiesneši ir pārkāpuši Civillikuma 3.pantu, 1415.pantu, privatizācijas likumus, Kriminālprocesa likuma 371.panta 1.punktu, 373.panta 2. un 3.punktu, 122.panta 2.punktu.

Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis zvērināts advokāts Valdis Ulmanis prasību un apelācijas sūdzību uzturēja saskaņā ar tajās norādītajiem argumentiem un lūdza prasību pilnībā apmierināt.

Atbildētāja/pers. C/ tiesas sēdē prasību un apelācijas sūdzību neatzina, paskaidrojot, ka 1998.gada 3.februārī viņa nopirka dzīvokļa īpašumu, tanī skaitā arī ēkas kopīpašuma domājamo daļu un atbilstošu zemesgabala daļu, samaksājot 20 latus par sagatavošanu privatizācijai. Privatizācijas īpašuma aģentūras pienākums bija to reģistrēt zemesgrāmatā, taču nav zināms kāpēc netika pildīts Ministru kabineta 2000.gada 14.jūnija rīkojums Nr.282 par privatizāciju. Atbildētāja, atsaucoties uz Civillikuma 1415.pantu, uzskata, ka prasītāja īpašuma tiesības uz zemi ir ieguvusi prettiesiski, tādēļ īpašuma tiesību nostiprinājums zemesgrāmatā nav spēkā.

Motīvu daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu, 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Tā kā prasītāja apelācijas sūdzībā pirmās instances tiesas spriedumu pārsūdz tikai prasības noraidītajā daļā, Civillietu tiesas kolēģija skata tikai prasību par zemes nomas maksas 28,14 *euro* (19,77 latu) piedziņu par laiku no 2007.gada 1.februāra līdz 2007.gada

28.martam un daļā par likumisko nokavējuma procentu 701,10 *euro* piedziņu.

Turklāt prasītāja apelācijas sūdzībā lūdz piedzīt likumisko nokavējuma procentu pieaugumu 61,87 *euro* apmērā par laiku no 2017.gada 1.marta līdz 2017.gada 31.oktobrim, kā arī likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2017.gada 1.novembra līdz parāda samaksas dienai.

Līdz ar to tiesas kolēģija vērtē apelācijas sūdzībā norādīto likumisko nokavējuma procentu pieaugumu par laiku no 2017.gada 1.marta līdz 2017.gada 31.oktobrim 61,87 *euro* apmērā un likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2017.gada 1.novembra līdz parāda samaksas dienai, kas saskaņā ar Civilprocesa likuma 418.panta otrās daļas 3.punktu nav uzskatāms par jaunu prasījumu.

Savukārt pirmās instances tiesas spriedums daļā, ar kuru no /pers. C/Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienības labā piedzīts zemes nomas maksas parāds par laiku no 2007.gada 29.marta līdz 2011.gada 31.janvārim 1 554,64 *euro*, tiesas izdevumi 236,40 *euro* un izdevumi par advokāta palīdzību 200 *euro* apmērā, t.i., kopā 1 991,04 *euro*, nav pārsūdzēts, līdz ar to atbilstoši Civilprocesa likuma 203.panta otrajai daļai nepārsūdzētajā daļā tas ir stājies spēkā, tādēļ šajā daļā apelācijas instances tiesai prasība nav jāvērtē.

Novērtējusi lietas dalībnieku paskaidrojumus kopā ar visiem lietas materiāliem, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka prasība apelācijas instances tiesā izskatāmajā daļā ir apmierināma daļēji.

Zemesgrāmatu likuma 1.pants noteic, ka *Zemesgrāmatās ieraksta nekustamus īpašumus un nostiprina ar tiem saistītās tiesības. Zemesgrāmatas ir visiem pieejamas, un to ierakstiem ir publiska ticamība. Nekustamo īpašumu ierakstīšana un lietu tiesību nostiprināšana ir obligāta.*

Savukārt Civillikuma 994.pants noteic, ka *par nekustama īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemes grāmatā.*

Saskaņā ar 2002.gada 2.aprīļa īpašuma tiesību nostiprinājumu Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs/ prasītāja ir zemesgabala /adrese/, kadastra Nr./numurs/, īpašniece un nostiprinājums izdarīts pamatojoties uz 1998.gada 1.aprīļa likumu "Par nekustamā īpašuma, tiesību atjaunošanu Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienībai".

Tādējādi nepamatots ir atbildētājas viedoklis, ka prasītāja nav tiesiska zemes īpašniece un tai nav likumīga pamata pieprasīt maksu par zemes lietošanu (piespiedu nomas maksu).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 96.panta piekto daļu *pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.*

Kā to pamatoti norādījusi pirmās instances tiesa, starp pusēm pastāv zemes nomas piespiedu attiecības, jo atbildētājai pieder dzīvoklis /numurs/, namā /adrese/, kas atrodas uz prasītājai piederoša zemesgabala /adrese/, ar kadastra Nr./numurs/.

Līdz ar to atbilstoši likuma "Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētas" 12.panta 2.[1] daļai, pusēm rakstveidā jāvienojas par zemes nomas maksu, bet ja puses nevar vienoties, zemes nomas maksa par laiku no 2009.gada 1.novembra līdz 2014.gada 31.decembrim nosakāma seši procenti gadā no zemes kadastrālās vērtības. Savukārt no 2015.gada 1.janvāra saskaņā ar grozījumiem likumā "Par zemes reformu Latvijas Republikas pilsētās" maksa par zemes nomu nedrīkst pārsniegt 5 % no zemes kadastrālās vērtības.

Turklāt atbildētājas pienākums maksāt zemes īpašniekam nomas maksu par zemes lietošanu izriet no Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta pirmās daļas 5.punkta, kas noteic, ka *dzīvokļa īpašniekam ir pienākums maksāt nomas maksu par zemes lietošanu, ja dzīvojamā māja atrodas uz citai personai piederošas zemes.*

Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka pirmās instances tiesa nepamatoti atzina, ka par laiku no 2007.gada 1.februāra līdz 2007.gada 28.martam aprēķinātajam zemes nomas maksas parāda piedziņas prasījumam ir iestājies Civillikuma 1895.pantā norādītais noilgums.

Un, proti, no lietas materiāliem redzams, ka 2017.gada 14.februārī prasītāja ierakstītā pasta sūtījumā nosūtīja atbildētājai vēstuli par zemes piespiedu nomas parāda esamību, informējot atbildētāju par nodomu ar attiecīgu prasību vērsties tiesā, ja mēneša laikā parāds netiks samaksāts *(lietas 1.sējuma 19.-21.lapa)*.

Saskaņā ar Paziņojuma likuma 8.panta trešo daļu uzskatāms, ka atbildētāja prasītājas ierakstīto vēstuli ar tajā ietverto atgādinājumu par parādu ir saņēmusi 2017.gada 21.februārī.

Savukārt zemes nomas maksu par 2007.gada februāri prasītāja no atbildētājas varēja prasīt ne ātrāk kā no 2007.gada 1.marta, līdz ar ko noilgums zemes nomas prasījumam par 2007.gada februāri noilgtu 2017.gada 1.martā, ja prasītāja atbildētājai par parādu nebūtu atgādinājusi.

Saskaņā ar Civillikuma 1905.pantu *atgādinājums parādniekam pārtrauc noilgumu.*

Ievērot minēto, tiesas kolēģija atzīst, ka prasītājas 2017.gada 14.februāra vēstule pārtrauca noilgumu un no atbildētājas prasītājas labā ir piedzenama zemes nomas maksa 28,14 *euro* apmērā arī par laiku no 2007.gada 1.februāra līdz 2007.gada 28.martam.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus, kas aprēķināti par laiku no 2008.gada 15.janvāra līdz 2017.gada 31.oktobrim 762,97 *euro* apmērā, kā arī likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2017.gada 1.novembra līdz parāda samaksas dienai.

Atbilstoši Civillikuma 1756.pantam *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.*

+Tādējādi procentus var iedalīt līgumiskajos un likumiskajos. Savukārt, lai rastos procentu saistība, ir nepieciešams galvenais parāds (Civillikuma 1754.pants).

Civillikuma 1656.pants noteic, *ka parādnieks nav nokavējis, ja nokavējuma iemesls ir viņa pamatotas šaubas vai nu vispār par to saistību, kuras izpildīšanu no viņa prasa, vai par tās apmēru.*

Kad nokavējuma iemesls ir parādnieka pamatotas šaubas vai nu vispār par to saistību, kuras izpildīšanu no viņa prasa, vai par tās apmēru (Civillikuma 1656.pants), tad faktiskie apstākļi, kaut arī tie atbilst parādnieka nokavējuma raksturīgām pazīmēm (Civillikuma 1662.pants), parādnieka nokavējumu neveido un nevar būt pamats nokavējuma procentu piedziņai.

Atbilstoši Civillikuma 2141.pantam *nomniekam vai īrniekam jāmaksā nomas un īres maksa līgumā noteiktajos termiņos. Novilcinot maksājumus, viņam jāmaksā nokavējuma procenti.*

Lietā ir noskaidrots, ka starp pusēm nav noslēgts zemes nomas līgums.

Taču starp prasītāju kā zemes īpašnieci un atbildētāju kā dzīvokļa īpašnieci pastāv zemes piespiedu nomas tiesiskās attiecības jeb noma uz likuma pamata. Tas nozīmē, ka, ceļot prasību, tiesai izšķiršanai nodots strīds par maksājamo nomas maksu.

Nokavējuma procenti ir maksa par naudas vai cita kapitāla lietojumu pēc tam, kad iestājies maksājuma pienākumus. Konkrētajā gadījumā no lietas

materiāliem izriet, ka starp pusēm ir strīds par maksājamo nomas maksu, kas tādējādi liedza jau iepriekš noteikt parāda summas apmēru.

Iztulkojot tiesību normas par procentu saistības izcelšanos, judikatūrā atzīts, ka, pastāvot starp pusēm strīdam par maksājamo naudas summu, Civillikuma 1759.panta 1.punkts nav piemērojams *(skat. Augstākās tiesas Senāta 2003.gada 17.decembra spriedumu lietā Nr. SKC-610; sal. Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 12.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC-262; Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 5.septembra spriedumu lietā Nr.SKC-366; Civillietu departamenta 2014.gada 21.marta spriedumu lietā Nr.SKC-135, Civillietu departamenta 2015.gada 8.oktobra spriedumu lietā Nr. SKC-101/2015, Civillietu departamenta 2017.gada 29.maija spriedumu lietā Nr. SKC- 225/2017).*

Ievērojot minēto, tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamata no atbildētājas prasītājas labā piedzīt likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2008.gada 15.janvāra līdz 2017.gada 31.oktobrim 762,97 *euro*, kā arī likumiskos nokavējuma procentus par laiku no 2017.gada 1.novembra, jo starp pusēm pastāvēja strīds par maksājamo naudas summu.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pamatoti noraidīja prasību par likumisko nokavējuma procentu 701,10 *euro* piedziņu, ko prasītāja aprēķinājusi par laiku no 2008.gada 15.janvāra līdz 2017.gada 28.februārim.

Tanī pat laikā pirmās instances tiesa spriedumā nav ņēmusi vērā prasītājas 2017.gada 14.februāra vēstuli atbildētājai, kas saskaņā ar Civillikuma 1905.pantu pārtrauca noilgumu, līdz ar to kļūdaini noraidījusi prasību par zemes nomas maksas parādu, kas aprēķināts par laiku no 2007.gada 1.februāra līdz 2007.gada 28.martam, 28,14 *euro* apmērā (spriedumā kļūdaini norādīta šī prasījuma summa 19,77 *euro*).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas nosacījumam *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.* Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (Civilprocesa likuma 33.panta otrā daļa).

Pārbaudot lietas materiālus, tiesas kolēģija konstatē, ka prasītāja, iesniedzot tiesā prasības pieteikumu, samaksājusi valsts nodevu 326,10 *euro* un Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 *euro (lietas 1.sējuma 8., 9.lapa).*

Tādējādi no atbildētājas prasītājas labā ir piedzenama prasītājas samaksātā valsts nodeva proporcionāli apmierinātai prasības daļai (329,30/2283,88*1582,78=228,21 *euro*).

Tā kā pirmās instances tiesa nepareizi ir aprēķinājusi maksājamās valsts nodevas apmēru 236,40 *euro*, bet apelācijas instances tiesā prasības apmierinātā daļa ir 28,14 *euro*, līdz ar to no atbildētājas prasītājas labā piedzenamās valsts nodevas apmērs ir aprēķināms šādi (118,67/791,11x28,14=4,22 *euro)*. Savukārt kopējais no atbildētājas prasītājas labā piedzenamais tiesas izdevumu apmērs būtu 232,43 *euro*. Ņemot vērā, ka ar pirmās instances tiesas spriedumu no atbildētājas prasītājas labā piedzīti 236,40 *euro*, tiesas spriedums prasības apmierinātajā daļā nav pārsūdzēts un ir stājies spēkā, apelācijas instances tiesa tiesas izdevumus no atbildētājas prasītājas labā nepiedzen.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības "Latvijas Pasts" tarifiem ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi šajā lietā ir 8,13 *euro* apmērā. Prasītāja, ceļot prasību, ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 *euro* apmērā *(lietas 1.sējuma 9.lapa)*, nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 4,93 *euro*. Tiesas kolēģijas ieskatā no prasītājas valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,09 *euro* (3,79 - 0,70), savukārt no atbildētājas valsts labā 1,84 *euro*.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas ar lietas vešanu saistītos izdevumus, proti, par advokāta palīdzību samaksātos 258 *euro* (140 *euro* pirmās instances tiesā un 118 *euro* apelācijas instances tiesā).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu, izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro,* atlīdzināmi to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas.

Ņemot vērā, ka kopumā prasības apmierinātā daļa šajā lietā ir 1582,78 *euro*, prasītāja ir apmaksājusi ar lietas vešanu saistītos izdevumus 458 *euro* apmērā *(lietas 1.sējuma 24., 109.lapa)* un to apstākli, ka ar pirmās instances tiesas spriedumu no atbildētājas prasītājas labā jau ir piedzīti ar lietas vešanu saistītie izdevumi 200 *euro*, tiesas kolēģija atzīst, ka no atbildētājas prasītājas labā piedzenami izdevumi advokāta palīdzības samaksai 258 *euro* apmērā (458-200).

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tādējādi tiesas kolēģija atzīst, ka prasītājai nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no nenomaksātās pamatparāda summas, jo saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu gadījumos, kad likums noteic aprēķināt likumiskos procentus, tas nolikts pa seši no simta gadā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu pusēm nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, skaitot to no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekš izklāstīto un vadoties no Civillikuma 1656., 1756., 1905.panta, kā arī Civilprocesa likuma 33., 41., 44., 97., 195., 204.[1], 426., 430., 432.-434.panta, Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a:

Prasību apelācijas instances tiesā izskatāmajā daļā apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienības, reģistrācijas Nr.40008044022, labā nomas maksas parādu par laiku no 2007.gada 1.februāra līdz 2007.gada 28.martam 28,14 *euro* un izdevumus par advokāta palīdzību 258 *euro*, t.i., kopā piedzīt 286,14 *euro* (divi simti astoņdesmit seši *euro* un 14 centi).

Piespiestā summa ir ieskaitāma Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienības, reģistrācijas Nr.40008044022, norēķinu kontā AS "SEB Banka", konta Nr.LV90UNLA0001000695902.

Atzīt Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienībai, reģistrācijas Nr.40008044022, tiesības līdz pilnīgai sprieduma izpildei saņemt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6 % (seši procenti) gadā no piespriestās, bet nesamaksātās parāda (28,14 *euro*) summas.

Noraidīt prasību daļā par likumisko nokavējuma procentu 791,11 *euro* piedziņu.

Piedzīt no Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienības, reģistrācijas Nr.40008044022, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,09 *euro* (trīs *euro* un 9 centi).

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 1,84 *euro* (viens *euro* un 84 centi).

Valsts labā piedzītie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami jebkurā bankas iestādē, maksājuma uzdevumā norādot - saņēmējs: Tiesu

administrācija; NMR 90001672316, Saņēmēja banka: Valsts kase; Kods TRELLV22; Konta Nr. LV51TREL2190458019000; iemaksas mērķis: - 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lietas Nr. C30455117.

Noteikt desmit dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei, nosakot, ka sprieduma labprātīgas izpildes gadījumā samaksu apliecinoši dokumenti valsts labā nekavējoties iesniedzami Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas kancelejā Brīvības bulvārī 34, Rīgā, LV-1886.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā trīsdesmit dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2018.gada 25.oktobrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	Milda Zelmene
Tiesnese	Olita Blūmfelde
Tiesnese	Ligita Gavare